

Αντιδράσεις στη θέσπιση ορίων

Ορθοδοξία / Κοινωνικά θέματα

Κλαίρη Μαυρόματου - Χατζηκωντή, Δρ Φυσικών επιστημών



Θα σας διηγηθώ μια ιστορία: Το σπίτι του 7χρονου Γιαννάκη είναι ακριβώς δίπλα σε ένα απότομο όχτο αρκετά ψηλό και βραχώδη ώστε αν πέσει από εκεί να κινδυνεύει να χτυπήσει άσχημα. Οι γονείς δεν επιτρέπουν να παίζει κοντά στον όχτο άλλωστε το οικόπεδό τους έχει αρκετό χώρο για παιχνίδι, και συνήθως παίζει με ασφάλεια εκεί με τον αδελφό του. Για κάποιο λόγο όμως ο Γιαννάκης κατευθύνεται όλο προς τον όχτο. Οι γονείς του εξηγούν ότι εκεί είναι επικίνδυνα και ότι δεν του επιτρέπουν να ξαναπλησιάσει. Μπορεί να πηγαίνει μέχρι την αχλαδιά που είναι αρκετά πιο μπροστά και όπου δεν υπάρχει κίνδυνος να πέσει από κάτω. Για κανέναν λόγο να μην πηγαίνει παραπέρα. Αυτός το υπόσχεται, όμως επαναλαμβάνει το ίδιο. Τότε οι γονείς του λένε: «Βλέπουμε ότι δεν μπορείς να τηρήσεις την υπόσχεσή σου! Θα παίζεις, λοιπόν, πλέον μέσα στο σπίτι».

Ο Γιαννάκης προ του ορατού πλέον περιορισμού, παρακαλώντας δίνει ξανά υπόσχεση ότι δεν θα ξαναπλησιάσει εκεί. «Εντάξει», λένε οι γονείς, «για να δούμε,

εφόσον υπόσχεσαι ότι δεν θα ξαναπλησιάσεις στον όχτο και θα φθάνεις μόνο μέχρι την αχλαδιά, σε εμπιστευόμαστε να παίζεις έξω». Του εξηγούν ξανά τους λόγους που δεν πρέπει να πλησιάζει στον απότομο βράχο, και του επισημαίνουν ότι το θέμα αυτό έχει κλείσει προς το παρόν. Του εξήγησαν επίσης ότι όσο περνούσε ο καιρός και μεγάλωνε θα ξανασυζητούσαν τα όρια της ασφάλειας και μαζί θα αποφάσιζαν.



Ο Γιαννάκης βέβαια, την άλλη ημέρα ξαναδοκίμασε να περάσει τα όριά του και να δοκιμάσει και τα όρια των γονιών του. Η μητέρα, που ήταν παρούσα, τα επανέθεσε. Αυτό επαναλήφθηκε δυο-τρεις φορές. Όταν μετά και την τελευταία φορά ο Γιαννάκης διαπίστωσε ότι η μητέρα του ήταν απολύτως αποφασισμένη να τηρήσει την συμφωνία τους, άλλαξε «ρότα»! Μαζεύτηκε και αποφάσισε να παίζει μέχρι εκεί που του επιτρεπότανε, αλλιώς θα έχανε «και τα αυγά και τα καλάθια».

Τα παιδιά επιζητούν την αναμέτρησή τους με επικίνδυνες καταστάσεις γιατί ελέγχουν έτσι τις δυνάμεις τους. Αισθάνονται τον κίνδυνο, νιώθουν φόβο και προσπαθούν να τον νικήσουν. Αναπτύσσουν εμπειρίες και εξοικειώνονται. Έχει γοητεία η υπέρβαση των ορίων. Φαίνεται σαν τα όρια να μπαίνουν ακριβώς για αυτό: Για να ξεπερνιούνται! Με τον τρόπο αυτό, τα παιδιά οδηγούνται να εξερευνήσουν τις δυνατότητές τους, να αναπτύξουν παράπλευρους τρόπους σχέσης με τους γονείς, τους δασκάλους και το περιβάλλον τους γενικότερα και να

αναπτύξουν εν τέλει την αυτοτέλεια και αυτοεκτίμησή τους. Μόνο μέσα από τη δοκιμή μπορούν να διαπιστώσουν τις αντοχές τους και μέσα από το λάθος μαθαίνουν να διακρίνουν τις ευχάριστες από τις τραυματικές εμπειρίες.

Φαντάζεστε παιδιά «αποστειρωμένα», που δεν προσπαθούν να υπερβούν τα όρια, που δεν εξερευνούν, δε έρχονται σε επαφή με τα συναισθήματά τους, τις δυνατότητές τους, τις αντοχές τους, τους φόβους τους, τις σκέψεις τους, την πονηριά ή εξυπνάδα τους, που δεν αναπτύσσουν δηλαδή αντισώματα στις αντιξοότητες; Πώς θα γνωρίσουν τον εαυτό τους;

Άρα η προσπάθεια υπέρβασης των ορίων από πλευράς των παιδιών έχει θετικά στοιχεία. Είναι θα λέγαμε απαραίτητη. Αρκεί η παρουσία και η συνεργασία με τους γονείς να είναι η ενδεδειγμένη προς την κατεύθυνση όχι της στείρας τιμωρίας αλλά της συνεργατικότητας και φυσικά με την υπενθύμιση ότι τα όρια πρέπει να αναθεωρούνται με την ωρίμανση του παιδιού και τις διαμορφούμενες συνθήκες της οικογένειας.

<https://bit.ly/2SP4Qp2>